

PRECIZĂRI METODOLOGICE
privind cercetarea statistică anuală a produselor industriale
PRODMOLD-A
1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Scopul cercetării constă în implementarea de statistici armonizate privind produsele industriale realizate în spațiul Uniunii Europene, în special, obținerea datelor comparabile privind produsele fabricate (cantitate, valoare) în Republica Moldova în structura nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD (lista 2013), armonizat la standardul european PRODCOM–2013.

1.2. Sfera de cuprindere: Cercetarea statistică este anuală și cuprinde întreprinderi cu activitatea principală de industrie (cuprinsă în secțiunile CAEM-2: B – Industria extractivă, D – Industria prelucrătoare, E – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat), dar și întreprinderi a căror activitate principală este alta decât industrială dar care dețin unități secundare de producție și realizează produse industriale.

1.3. Chestionarul PRODMOLD-A se completează anual, se semnează de către conducător și se aplică ștampila întreprinderii.

1.4. Chestionarul se completează **pe total întreprindere**, inclusiv pe subdiviziunile sale structurale (filiale, reprezentanțe, unități de producere, etc.).

1.5. Indicatorii valorici se înscriu cu zecimale (cu o cifră după virgulă).

1.6. Compartimentul „Date de identificare” se completează cu informații referitoare la identificarea întreprinderii: Denumirea, Adresa, Coduri de registru: CUIÎO, IDNO, CAEM-2, numele conducătorului, semnătura, numele executorului, data prezentării, un nr. de telefon.

2. DEFINIȚII, CLASIFICĂRI ȘI NOMENCLATOARE UTILIZATE

2.1. Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei - 2 (CAEM-2) aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 07 mai 2019 se aplică pentru clasificarea activității întreprinderii și este obligatoriu pentru toate întreprinderile cu statut de persoană juridică sau fizică;

2.2. Nomenclatorul de produse și servicii industriale PRODMOLD (lista 2013), aprobat prin Hotărârea Colegiului Biroului Național de Statistică nr. 3/8 din 07 noiembrie 2013, armonizat la standardul european PRODCOM–2013 se aplică în clasificarea produselor industriale realizate de întreprindere în cadrul unităților de producere.

2.3. Noțiunile utilizate în prezentele precizări metodologice semnifică:

Întreprinderea reprezintă o unitate organizațională de producție de bunuri sau servicii, care beneficiază de autonomie decizională, preponderent pentru asigurarea resurselor sale curente. O întreprindere poate exercita una sau mai multe activități economice în una sau mai multe locații.

O **activitate** economică are loc atunci când prin combinația de resurse – capital, forță de muncă, resurse financiare, fluxuri de informații – se realizează bunuri sau servicii. În practică, unitățile economice pot efectua mai multe activități economice, fiind necesară identificarea activității principale pentru a încadra unitatea într-o clasă de activitate (patru cifre) potrivit clasificării CAEM-2.

Activitatea principală este cea activitate care contribuie în cea mai mare măsură la crearea valorii adăugate a întreprinderii¹.

Activități secundare sunt acele activități, care produc bunuri și servicii destinate terților, contribuie în măsură mai mică la valoarea adăugată a întreprinderii și nu constituie activitate principală.

3. CAPITOLUL CA “CIFRA DE AFACERI (VENITUL DIN VÎNZĂRI)”

3.1. Cifra de afaceri (venitul din vânzări) reprezintă suma veniturilor obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință.

3.2. În cifra de afaceri (venitul din vânzări) **nu se includ:**

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vânzări);
- venitul din vânzarea activelor pe termen lung și activități investiționale (rulajul creditor al contului 621 „Venituri din activitatea de investiții”);
- alte venituri din activitatea financiară, venituri excepționale (622 „Venituri din activitatea financiară”, 623 „Venituri excepționale”);

¹ În caz de neclarități privind modul de atribuire a genului de activitate conform CAEM-2, rugăm să contactați specialiștii organului de statistică

- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

3.3. Cifra de afaceri (venitul din vânzări) pe destinații (piața internă/externă) se divizează în funcție de țara de reședință a beneficiarilor de vânzări la primul stadiu de comercializare.

3.4. Capitolul CA este completat doar de agenții economici cu activitate principală de industrie, încadrată în codurile diviziunilor CAEM-2: 05 – 38.

4. CAPITOLUL PROD „PRODUSE ȘI SERVICII CU CARACTER INDUSTRIAL REALIZATE”

4.1. Informația referitor la **Produse și servicii industriale** se completează de către unitățile industriale care realizează nemijlocit procesul de producție. Întreprinderile, care comandă altei întreprinderi producția (fabricarea produsului finit) din materia primă oferită acesteia gratuit și care achită pentru aceasta costul serviciilor de procesare sau prelucrare, **nu completează acest raport**. Datele se indică în unitățile de măsură din nomenclatorul PRODMOLD (lista 2013).

4.2. În col.1 „Stoc la începutul anului” se indică cantitatea produsului finit aflat în stoc la începutul anului de raport. În situațiile clasice, acesta este identic cu indicatorul „Stoc la sfârșitul anului” precedent (col. 10 a raportului pentru anul precedent celui de raport).

4.3. În col.2 “Produse fabricate în anul de raport” se indică cantitatea fabricată în anul de raport, indiferent de destinația lor.

Produse fabricate (finite) sunt produsele a căror prelucrare a fost finisată (atît din materia primă, materialele, subansamblele și piesele din producție proprie și achiziționate, precum și cele ale clienților oferite gratuit) și care corespund condițiilor tehnice, standardelor sau condițiilor contractuale.

4.4. În col. 4 “Consumul intern productiv” se indică cantitatea de produse (semifabricate de producție proprie), definite printr-un cod PRODMOLD (lista 2013) distinct, care se consumă în aceeași întreprindere, în cadrul unui proces tehnologic industrial, în scopul obținerii unui nou produs industrial, la fel definit printr-un cod PRODMOLD (lista 2013) (de exemplu producerea făinii, care ulterior se utilizează de către întreprindere pentru producerea pâinii).

4.5. În col. 5, 7, „Livrat (facturat și expedit)”, cantitate se indică cantitatea produselor livrate pe destinații (piața internă/piața externă) care a fost:

- vîndută terților, și/sau;
- fabricată din materia primă a clientului și care a fost expedită acestuia în anul de raport.

4.6. În col. 6, 8 „Valoare, mii lei” se indică valoarea fără TVA și accize a:

- produselor livrate pe destinații (piața internă/piața externă) pentru cantitățile indicate în col. 5, 7;
- serviciilor prestate clienților pentru cantitățile de produse finite fabricate din materialele acestuia – pentru întreprinderile care prelucrează materia primă a clientului;
- producției/serviciilor facturate, fără TVA și accize – pentru întreprinderile din sectorul energetic, care realizează activitatea de distribuție a energiei electrice, termice, gazelor și apei.

4.7. Pentru produsele livrate, serviciile prestate pe piața externă valoarea este exprimată în lei MDL, recalculată conform cursului de schimb oficial al BNM la momentul livrării produselor.

4.8. În col. 9 „Alte ieșiri” se indică cantitatea produselor ieșite sub altă formă decît cele indicate în col. 4, 5, 7 (produse finite incluse în componența activelor pe termen lung, consumate pentru necesitățile întreprinderii, ieșite către alte sectoare neindustriale ale întreprinderii, constatate lipsă la inventariere, deteriorate, alterate, nimicite, etc.)

4.9. În col. 10 „Stoc la sfârșitul anului” se indică cantitatea produsului finit aflat în stoc la sfârșitul anului de raport. În situațiile clasice, acesta este trecut la col. 1 „Stoc la începutul anului” a anului următor celui de raport.

Notă: Indicatorii valorici se indică în **mii lei** cu zecimală, restul coloanelor - în etalon natural.

4.10. În rd. 100 „Costul materiei prime prelucrate a clientului, în prețuri curente, total, mii lei” (col. 2) se indică costul total al materiei prime prelucrate a clienților în anul de raport și precedent utilizate pentru fabricarea produselor.

4.11. În rd. 200 „Valoarea totală a producției, în prețuri curente (de livrare), mii lei” (col. 2) se indică valoarea totală a producției fabricate în prețuri curente de livrare; în col. 6, 8 - valoarea totală a producției livrate (serviciilor prestate) pe destinații: piața internă și piața externă.

4.12. Produsele executate cu materialele clienților (interni și/sau externi), care reprezintă producția în lohn sau procesare, se înscriu aparte pentru codul produsului PRODMOLD (lista 2013) indicat.

4.13. Informația cu privire la produse se prezintă în modul următor:

- pentru cantitatea produsului fabricat din materialele proprii ale întreprinderii, în coloana D se indică unitatea de măsură din nomenclatorul PRODMOLD (lista 2013), iar în coloana C – cifra **1**;
- pentru cantitatea produsului fabricat din materialele clientului, în coloana D se indică aceeași unitate de măsură din nomenclatorul PRODMOLD (lista 2013), iar în coloana C – cifra **2**;

Notă: Exemplu de completare a raportului **PRODMOLD-A** este dat la sfârșitul precizărilor metodologice a cercetării.

Exemplu: Model de completare a raportului „Cercetarea statistică anuală a produselor industriale **PRODMOLD-A**”

Întreprinderea **A** dispune de 30 tone de făină albă de grâu de producție proprie la începutul anului. Pe parcursul anului întreprinderea a produs 250 de tone de făină albă de grâu, din care 245 tone din materia primă proprie și 5 tone de făină albă de grâu pentru clientul **B** din materia primă a acestuia. Valoarea serviciilor prestate întreprinderii **B** pentru fabricarea a 5 tone de făină albă de grâu a constituit 2,0 mii lei. În aceeași perioadă întreprinderea **A** a fabricat 97 tone pâine de grâu pentru care a folosit 90 tone de făină albă de producție proprie. În anul de raport întreprinderea **A** a:

- vândut 40 tone de făină albă de grâu în valoare de 100,0 mii lei (fără TVA);

- vândut 97 tone de pâine de grâu în valoare de 641,0 mii lei (fără TVA);

- expeditat întreprinderii **B** 5 tone de făină fabricată la comanda acestuia din materia primă oferită gratuit. Costul materiei prime *prelucrate* a întreprinderii **B** (rd.100) constituie 10,0 mii lei.

Valoare totală a producției fabricate în anul de raport (rd. 200) a constituit - 1035,5 mii lei.

mii lei. Datele se înscriu cu o zecimală

Codul produsului conform PRODMOLD (lista 2013)	Denumirea produsului (serviciului) industrial conform Nomenclatorului PRODMOLD (lista 2013)	Nr. rd. 1 2	Unit. de măsură	Stoc la începutul anului	Produce fabricate (servicii executate) în anul de raport	Ieșiri de producție (servicii) (din col. 1 și 2)					Stoc la sfârșitul anului (col.1+2) – (col.4+5+7+9)	
						Consum intern productiv	Livrat (facturat și expedit)					Alte ieșiri (+,-)
							pe piața internă		pe piața externă			
							Cantitate	Valoare, mii lei	Cantitate	Valoare, mii lei		
A	B	C	D	1	2	4	5	6	7	8	9	10
100	Costul materiei prime prelucrate a clientului, total, mii lei	×	×	×	10,0	×	×	×	×	×	×	×
200	Valoarea totală a producției fabricate, mii lei	×	×	×	1035,5	×	×	743,0	×		×	×
10.61.21.001	inclusiv produsele: Făină albă de grâu	1	t	30,0	245,0	90,0	40,0	100,0				145,0
10.61.21.001	Făină albă de grâu	2	t		5,0		5,0	2,0				
10.71.11.002	Pâine de grâu	1	t		97,0		97,0	641,0				

Explicație: Întreprinderea **A** va completa raportul în felul următor:

1) Făină albă de grâu fabricată din materie primă proprie:

- In col. A se indică codul produsului finit, în col. B denumirea acestuia, iar în col. D unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD (lista 2013);

- In col. C - cifra 1, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă proprie;

- In col. 1 – cantitatea făinii albe de grâu de producție proprie aflată în stoc la începutul anului (30 tone)

- In col. 2 – cantitatea de făină albă de grâu fabricată în anul de raport din materie primă proprie (245 tone);

- In col. 4 - cantitatea de făină albă de grâu de producție proprie utilizată pentru fabricarea pâinii albe de grâu (90 tone);

- In col. 5 - cantitatea de făină albă de grâu de producție proprie vândută terților pe piața internă (40 tone)

- In col. 6 - valoarea de vânzare (fără TVA) a făinii albe de grâu de producție proprie vândută terților pe piața internă (100,0 mii lei);

- In col. 10 - cantitatea făinii albe de grâu de producție proprie la sfârșitul anului (145 tone)

2) Făină albă de grâu fabricată din materie primă a clientului:

- In col. A se indică codul produsului finit, în col. B denumirea acestuia, iar în col. D unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD (lista 2013);

- In col. C - cifra 2, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă a clientului;

- In col. 2 – cantitatea de făină albă de grâu fabricată în anul de raport din materia primă a clientului (5 tone);

- In col. 5 - cantitatea de făină albă de grâu fabricată în anul de raport din materia primă a clientului, transmisă acestuia (5 tone)

- In col. 6 - valoarea serviciilor (fără TVA) de prelucrare a făinii albe de grâu a clientului (2,0 mii lei);

3) Pâine de grâu fabricată din materie primă proprie:

- In col. A se indică codul produsului finit, în col. B denumirea acestuia, iar în col. D unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD (lista 2013);

- In col. C - cifra 1, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă proprie;

- In col. 2 – cantitatea de pâine de grâu fabricată în anul de raport din materia primă proprie (97 tone);

- In col. 5 - cantitatea de pâine de grâu vândută terților pe piața internă (97 tone)

- In col. 6 - valoarea de vânzare (fără TVA) a pâinii de grâu de producție proprie vândută terților pe piața internă (641,0 mii lei);

Notă: Întreprinderea **B** nu completează acest raport pentru produsele finite executate de întreprinderea **A**.